

ДО ПИТАННЯ ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКОГО КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ ЗА ПОДАТКОМ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

У сучасних умовах господарювання податок на додану вартість охоплює найбільшу кількість суб'єктів господарювання та виступає одним із основних бюджетоутворюючих податків України. ПДВ відноситься до непрямих податків та є одним із найрозповсюдженіших податків у світі. Його існування у складі загальнодержавних податків України є одною із обов'язкових умов на шляху приєднання до країн Європейського Союзу.

В свою чергу податок на додану вартість є одним з проблемних податків, у зв'язку зі складністю в справлянні та обліку, що пов'язане з постійними та численними змінами в нормативно-правових документах, щодо його адміністрування та недосконалості податкової системи.

Контроль за діяльністю підприємства є складним і саморегулюючим процесом, який складається з сукупності елементів, що пов'язані між собою і постійно взаємодіють. Враховуючи, що достовірна інформація про здійснені господарські операції необхідна, в першу чергу, для потреб управління суб'єктам господарювання, то важливого значення в системі контролю набуває внутрішньогосподарський контроль за діяльністю підприємства в цілому та його структурних підрозділів зокрема. Чітко налагоджена контрольна діяльність дозволяє своєчасно покращувати систему управління, коригувати плани, удосконалювати звітність тощо.

Внутрішній контроль розрахунків за ПДВ може забезпечити повноту нарахування та своєчасність сплати податку, а також знизити податкові ризики та втрати, а отже, захистити суб'єкта господарювання від штрафних санкцій, чим, в свою чергу, підвищує податкову дисципліну платника податку. Внутрішній контроль розрахунків за ПДВ дозволяє досягти балансу інтересів держави та платника податку. Але для забезпечення такого балансу потрібен адекватний інструментарій внутрішнього контролю розрахунків за ПДВ.

Завданнями внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість є:

- 1) перевірка правильності визначення об'єкта та бази оподаткування;
- 2) перевірка правильності встановлення ставки податку до бази оподаткування;
- 3) перевірка правильності нарахування податкових зобов'язань за податком на додану вартість платника податку;
- 4) перевірка правильності нарахування податкового кредиту за податком на додану вартість платника податку;
- 5) перевірка повноти та своєчасності слати зобов'язання за податком на

додану вартість до Державного бюджету України;

6) перевірка правильності відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість в деклараціях за звітний (податковий) період;

7) перевірка стану бухгалтерського обліку розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість;

8) перевірка правильності відображення розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість в фінансовій звітності суб'єкта господарювання [2, с.68- 69].

Внутрішній контроль є однією із функцій управління діяльністю суб'єкта господарювання. Одним із його вирішальних завдань є надання інформації про діяльність підприємства для прийняття ефективних управлінських рішень, що можливе лише за раціональної його організації.

Організовуючи систему внутрішнього контролю на підприємстві необхідно дотримуватися системного підходу, тобто охопити перевіркою всі операції щодо розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість та попередити порушення чинного законодавства України, що забезпечує його найбільшу результативність та, в свою чергу, визначає раціональність контрольної діяльності.

При цьому основними методами та прийомами контролю розрахунків з ПДВ повинні бути арифметична перевірка величини податкового кредиту та податкових зобов'язань; перевірка документів за формою та змістом щодо документування розрахунків з ПДВ та їх систематизації в системі поточного та зведеного обліку; зустрічна перевірка розрахунків з покупцями, замовниками, постачальниками, підрядниками для підтвердження реальності сум розрахунків з ПДВ; перевірка записів на рахунках бухгалтерського обліку щодо відображення розрахунків з ПДВ; аналіз та оцінка податкової декларації з ПДВ [1, с.492].

Ефективна організація внутрішнього контролю є одним із заходів, спрямованих на вдосконалення управління підприємством, яка забезпечує високий рівень виконання його завдань, чіткий порядок у його веденні та сприяє чіткому документуванню розрахунків за ПДВ, реєстрації даних у реєстрах обліку, а також повному та правдивому відображенні інформації у звітності. Таким чином, правильна організація внутрішнього контролю на підприємстві забезпечить керівництво та власників достовірною інформацією про стан справ і на основі цього визначить перспективи його подальшої діяльності.

Список використаних джерел:

1. Білобровенко Т.В. Напрями удосконалення контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість / Т.В. Білобровенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2017. – Випуск 19. – С. 487-492.

2. Сліпченко Г.М. Щодо здійснення внутрішнього контролю розрахунків з бюджетом за податком на додану вартість [Електронний ресурс] / Г.М. Сліпченко - Режим доступу: <http://molodyvcheny.in.ua/files/conf/eko/17may2016/18.pdf>